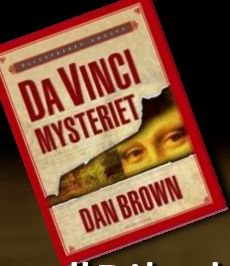

EMNE: Bibelens kanon

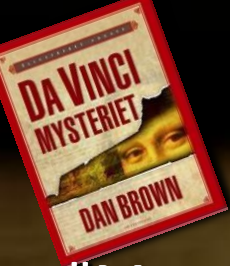
Kanon betyder rettesnor og henviser til vore bibel som ikke er en bog men 66 bøger, men hvorfor netop disse 66 bøger? var det ikke bare nogen der blev valgt på et kirkemøde af Kejser Konstantin da han indførte kristendommen? og hvad med de bøger der ikke kom med? hvordan stiller vi os som kristne overfor disse skrifter? skal vi til at gøre plads til "nye" skrifter i vores gamle bibel? og har det overhovedet noget at gøre med Jesus?

DA VINCI MYSTERIET

"Bibelen er et produkt af *mennesket*, min kære. Ikke af Gud. Bibelen faldt ikke på mirakuløs vis ned gennem skyerne. Mennesket skabte den som et historisk kildeskrift fra en turbulent tid, og den har udviklet sig gennem utallige oversættelser, tilføjelser og korrigeringer. Historisk set har der aldrig eksisteret en endelig version af bogen."

"Jesus Kristus var en historisk person med en enorm indflydelse, måske den mest gådefulde og inspirerende leder, verden nogensinde har set. Forståeligt nok blev hans liv og gerninger optegnet af tusindvis af tilhængere over hele landet."

DA VINCI MYSTERIET

"Mere end firs evangelier kom i betragtning til Det Nye Testamente, og alligevel endte det med, at kun nogle ganske få blev valgt — blandt dem Matthæus, Markus, Lukas og Johannes." Bibelen, som vi kender den i dag, blev sammensat af den hedenske, romerske kejser Konstantin den Store. "Konstantin bestilte og finansierede en ny Bibel, som udelod de evangelier, der omtalte Kristi menneskelige træk, og pyntede på de evangelier, der omtalte ham som gudelignende. Førstnævnte evangelier blev forbudt, samlet sammen og brændt." – *Illustreret udgave. s. 237-243*

Nyt fund. Jesus omtaler kone, siger forskere

Der kastes nu mere brænde på bålet i den opflammede diskussion om, hvorvidt Jesus monstro var gift eller ej. En professor fra eliteuniversitetet Harvard mener at have fundet et papyrusfragment fra 300-tallet, som indeholder en dialog, hvor den kristne frelserskikkelse specifikt omtaler sin egen kone.

Karen King, som er ekspert i kristendommens historie, fremlagde tirsdag sin opdagelse ved en konference foran Vatikanet i Rom, der er centrum for den katolske kirke.

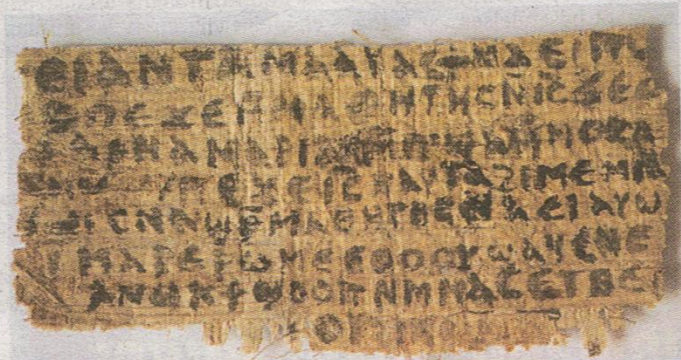
»Jesus sagde til dem: Min kone« står der angiveligt i det oldgamle tekststykke, som

er skrevet på koptisk fra Egypten. Det vides dog ikke, hvordan sætningen slutter, fordi resten af papiret er revet af,« skriver Washington Post.

Teksten kan være bevis på, at nogle tidlige kristne mente, at Jesus var gift, lyder det fra Harvard-forskeren.

»Kristen tradition har længe fastslået, at Jesus ikke var gift, selv om der ikke er noget pålideligt historisk bevis, som støtter denne påstand,« udtaler Karen King.

Hun understreger, at det nye papyrusfund ikke endegyldigt beviser, at Jesus faktisk var gift.

På koptisk a la år 300: 'Jesus sagde til dem: Min kone ...' AP

Der kastes nu mere brænde på bålet i den opflammede diskussion om, hvorvidt Jesus monstro var gift eller ej.

En professor fra eliteuniversitetet Harvard mener at have fundet et **papyrusfragment fra 300-tallet**, som indeholder en dialog, hvor den kristne frelserskikkelse specifikt omtaler sin egen kone. Karen King, som er ekspert i kristendommens historie, fremlagde tirsdag sin opdagelse ved en konference foran Vatikanet i Rom, der er centrum for den katolske kirke. **»'Jesus sagde til dem: Min kone' står der angiveligt i det oldgamle tekststykke, som er skrevet på koptisk fra Egypten. Det vides dog ikke, hvordan sætningen slutter, fordi resten af papiret er revet af,« skriver Washington Post. Teksten kan være bevis på, at nogle tidlige kristne mente, at Jesus var gift, lyder det fra Harvard-forskeren. »Kristen tradition har længe fastslået, at Jesus ikke var gift, selv om der ikke er noget pålideligt historisk bevis, som støtter denne påstand,« udtaler Karen King. Hun understreger, at det nye papyrusfund ikke endegyldigt beviser, at Jesus faktisk var gift.**

Forsvundnen Bøger i Bibelen ?

Bogen om Herrens Krige

- 4Mose 21:14

De Retskafnes Bog

- Jos 10:13; 2Sam 1:18

Salomos Krønike

- 1Kong 11:41

Israels Kongers Krønike

- 1Kong 14:19; 2Krøn 33:18

Judas Kongers Krønike

- 1Kong 14:29; 15:7

Kong Davids Krønike

- 1Krøn 27:24

Seeren Samuels Krønike

- 1Krøn 29:29

Profeten Natans Krønike

- 1Krøn 29:29; 2Krøn 9:29

Seeren Gads Krønike

- 1Krøn 29:29

Shilonitten Akijas Profetier

- 2Krøn 9:29

Seeren Jedis Syner Om Jeroboam

- 2Krøn 9:29

Profeten Shemajas Krønike

- 2Krøn 12:15

Seeren Iddos Krønike

- 2Krøn 12:15

Profeten Iddos Udlægning

- 2Krøn 13:22

Hananis Søn Jehus Krønike

- 2Krøn 20:34*

Jeremias Dødsklage Over Josija

- 2Krøn 35:25

Hizkija og hans fromme gerninger

- 2Krøn 32:32*

Judas og Israels Kongers Bog

- 2Krøn 32:32

Ahasverus Krønike

- Ester 2:23; 6:1

Laodikeabrevet

- Kol 4:16

Nytestamentlige Apokryfer

Thomasevangeliet

Petersevangeliet

Apostlenes Brev

Jakobs Forevangelium

Thomas' Barndomsfortælling

Abgar og Jesus (brevveksling)

Kerygma Petrou

Laodikenserbrevet

Seneca og Paulus (brevveksling)

Andreasakterne

Johannesakterne

Paulusakterne

Petersakterne

Thomasakterne

Esajas' Himmelfart

Peters Åbenbaring

Paulus' Åbenbaring

De Gammeltestamentlige Pseudepigraphaer

Historiske og legendariske fortællinger

Tredje Esdrasbog

Tredje Makkabæerbog

Resten af Baruks Ord

Undervisning i fortællende form

Aristeas

Jubilæerbogen

Esajas Martyrium

Adamsbøgerne

- *Moses' Apokalypse*

- *Adams og Evas Liv*

Undervisning i belærende form

Fjerde Makkabæerbog

De Tolv Patriarkers Testamenter

Poetiske skrifter

Salomos Salmer

Apokalypser

Sibyllinske Orakler

Første Enoksbog (den etiopiske)

Anden Enoksbog (den slaviske)

Moses' Himmelfart

Fjerde Ezrabog

Den syriske Baruksapokalypse

Den græske Baruksapokalypse

De Gamletestamentlige Apokryfer

- Tobits Bog
- Judits Bog
- Den Græske Esters Bog
- Første Makkabæerbog
- Anden Makkabæerbog
- Vidsommens Bog
- Siraks Bog
- Manasses Bøn
- Baruks Bog
- Jeremias Brev

• Tilføjelser Til Daniels Bog

Susanna (*Før Dan 1*)

Azarjas Bøn (*mellem Dan 3:23 & Dan 3:24*)

Bel og Dragen (*Efter Dan 12*)

De apostolske Fædre

- Didaké (De tolv apostles lære)
- Første Klemensbrev
- Andet Klemensbrev
- Polykarps brev
- Polykarps martyrium
- Barnabasbrevet
- Diognetbrevet
- Hermas Hyrden

- Ignatius' breve

Ignatius' brev til menigheden i Efesos.
Ignatius' brev til menigheden i Magnesia
Ignatius' brev til menigheden i Tralles
Ignatius' brev til menigheden i Rom
Ignatius' brev til menigheden i Filadelfia
Ignatius' brev til menigheden i Smyrna
Ignatius' brev til Polykarp

En Inspireret Kanon

- **Det begynte med Toraen**
 - På Herrens Befaling - 2Mose 34:27-35
 - På Moses forandledning - 5Mose 31:24-26
- **Baseret på to overbevisninger:**
 - 1) Skriften er Guds egne ord
 - 2) Mennesket nedskrev blot hvad der blev ham givet

Jesus til Emmaus vanderene

»Dette er, hvad jeg sagde til jer, mens jeg endnu var hos jer: Alt det må opfyldes, som står skrevet om mig i Moseloven, hos profeterne og i salmerne.« **Luk 24:44**

Tanakh [תנ"ך]

(Det Gamle Testamente)

Moseloven

Toraen/תורה

1 Mosebog [בראשית]

2 Mosebog [שמות]

3 Mosebog [ויקרא]

4 Mosebog [במדבר]

5 Mosebog [דברים]

Profeterne

Nevi'im/נביאים

Josva [יהושע]

Dommerbogen [שופטים]

Samuelbøgerne [שמואל]

Kongebøgerne [מלכים]

Esajas [ישעיה]

Jeremias [ירמיה]

Ezekiel [יחזקאל]

De Tolv Små Profeter [תרי עשר]

Salmerne

Ketuvim/כתובים

Salmerne [תהלים]

Ordsprogenes [משלי]

Job [איוב]

Højsangen [שיר השירים]

Ruth [רות]

Klagesangene [איכה]

Prædikernes [קהלת]

Ester [אסתר]

Daniel [דניאל]

Ezra-Nehemias [ונחמיה עזרא]

Krønikerbøgerne [דברי הימים]

Jesus Troede På...

Skabelsen **Mark 10:6**

Ægteskab **Mark 10:6-9**

Syndfloden **Matt 24:38-39**

Sodomas Ødelæggelse **Matt 10:15; 11:23-24;**
Luk 17:29; 10:12

Udvandringen **Luk 20:37; Joh 3:14; Joh 7:22; Joh**
6:49

Jonas & Havdyret **Matt 12:39-40**

GT Personer Jesus nævner ved navn...

Abel **Matt 23:35**

Noa **Matt 24:38-39**

Abraham, Isak & Jakob **Matt 22:32**

Moses **Mark 7:10; 12:26; Joh 3:14; 5:46; 6:32**

David **Matt 12:3; 22:43,45; Mark 2:25; 12:36**

Salomon **Matt 6:29; 12:42**

Elias **Matt 11:14; Luke 4:26**

Elisa **Luk 4:27**

Esajas **Matt 13:14; 15:7**

Jonas **Matt 12:39,40; 16:14; Luk 11:30**

Daniel **Matt 24:15**

En Inspireret Kanon

Josefus: (37-100 e.Kr.) Vi har ikke en Mængde Bøger, der er i Uoverensstemmelse med og strider mod hinanden, men vi har blot 22 (39) Bøger — *Mod Apion*

Hieronymus: (347-420 e.Kr.) **Til Læta med hensyn til hendes datters opdragelse:** „Lad hende undgå alle de apokryfe bøger, og hvis hun nogen sinde ytrer ønske om at læse dem, ikke for deres læresætningers sandhed, men af respekt for deres underfulde fortællinger, så lad hende forstå at de ikke virkelig er skrevet af dem som de tillægges, at der er mange fejlagtige ting i dem, og at **det kræver stor dygtighed at finde guld i mudder.**“ — *Select Letters*

Ny Testamentes Kanon

Allerede i det 1. århundrede samlede de kristne sig om tre typer af tekster:

- 1) **Det Gamle Testamente (LXX?)**
- 2) **Evangelieskrifter:** der beretter om Jesu ord og gerninger
- 3) **Apostelskrifter:** der er apostlenes anvendelse af Jesu ord og gerninger i deres vejledning af de nye menigheder.

Ny Testamentes Kanon

Apostlens udvælgelse

Han valgte tolv, som han kaldte apostle, for at de skulle være sammen med ham, og for at han kunne sende dem ud for at prædike **Mark 3:14**

Jesus om Helligånden og Apostlen

Når Talsmanden kommer, som jeg vil sende til jer fra Faderen, sandhedens ånd, som udgår fra Faderen, skal han vidne om mig. Men også I skal vidne, for I har været med mig fra begyndelsen. **Joh 15:26-27**

Jesus udsender de 12 apostle

Den, der tager imod jer, tager imod mig, og den, der tager imod mig, tager imod ham, som har udsendt mig. **Matt 10:40**

Ny Testamentes Kanon

Paulus til Thessalonikermenigheden (51 e.Kr.)

Jeg besværger jer ved Herren: Lad dette brev blive læst op for alle brødrene. **1Thess 5:27**

Paulus til Kolossensermenigheden (61 e.Kr.)

Når brevet er blevet læst hos jer, sørg så for, at det også bliver læst i menigheden i Laodikea, og at I selv får brevet til Laodikea at læse.

Kol 4:16

Jesus til Johannes (95 e.Kr.)

»Skriv det, du ser, ned i en bog, og send den til de syv menigheder, til Efesos og til Smyrna og til Pergamon og til Thyatira og til Sardes og til Filadelfia og til Laodikea.« **Åb 1:11**

Ny Testamentes Kanon

Paulus anser Lukas evangeliet som Skriften (64 e.Kr.)

Ældste, som er gode forstandere, fortjener dobbelt agtelse, særlig de, der slider med forkyndelse og undervisning. For Skriften siger:

»Du må ikke binde munden til på en okse, der tærsker,« og: »En arbejder er sin løn værd.« **1Tim 5:17-18**

Loven om at være god mod arbejdsdyr (1405-1400 f.Kr.)

Du må ikke binde munden til på en okse, der tærsker. **5Mose 25:4**

Jesus udsender de 70 (60 e.Kr.)

Bliv boende i det hus, spis og drik, hvad de byder jer, for en arbejder er sin løn værd. Flyt ikke fra hus til hus. **Luk 10:7**

Ny Testamentes Kanon

Apostlen Peter om Paulus breve (66 e.Kr.)

Derfor, mine kære, når I ser frem til dette, så vær ivrige for at stå uplettede og lydefrie for ham i fred, og forstå, at vor Herres langmodighed er til frelse. Det har også vor kære broder Paulus skrevet til jer med den visdom, som han har fået, sådan som han jo skriver i alle sine breve, for så vidt han kommer ind på dette emne.

I hans breve er der nogle ting, som er vanskelige at forstå, og som ukyndige og ubefæstede sjæle fordrejer — men det gør de jo også med de øvrige skrifter — til deres eget fordærv. **2Pet 3:14-16**

Ny Testamentes Kanon

Apostlen Peter om Paulus breve (66 e.Kr.)

- 1) Paulus breve var så udbredt at selv "ukyndige og ubefæstede" mennesker havde adgang til dem
- 2) Peter sidestiller Paulus breve med "de øvrige skrifter" altså GT og måske noget af NT?

Ny Testamentes Kanon

De apostolske fædre (1Klem 13) – 96 e.Kr.

v1. Lad os derfor være ydmyge, brødre, og aflægge alt praleri, opblæsthed, uforstand og vrede, og **lad os gøre det, der står skrevet. Helligånden siger nemlig:** »Den vise skal ikke rose sig af sin visdom, den stærke heller ikke af sin styrke, og den rige heller ikke af sin rigdom, men den, som roser sig, skal rose sig i Herren, så at han søger ham og øver ret og retfærdighed.« (Jer 9:22-23) Lad os især huske på **den Herre Jesu ord, som han talte** for at lære os mildhed og tålmodighed. **v2.** Han sagde jo således: »Vær barmhjertige, for at I kan møde barmhjertighed; tilgiv, for at I kan få tilgivelse; således som I gør, skal man gøre mod jer; således som I giver, skal der gives jer; således som I dømmer, således skal I dømmes; således som I viser godhed, således skal der vises godhed mod jer; det mål, hvormed I måler, med det skal der tilmåles jer.« (Matt 5:7; 6:14-15; 7:1-2; Luk 6:31, 36-38) **v3.** Lad os ved dette bud og disse formaninger styrke os, så at vi i ydmyghed kan være **lydige mod hans højhellige ord. Det hellige ord siger nemlig: v4.** »Til hvem skal jeg se hen uden til den milde og stille og den, der skælver for mine ord?« (Es 66:2)

Ny Testamentes Kanon

Justin Martyr (ca. 100-165)

Og på den dag der kaldet søndag, samles alle, der bor i byerne eller på landet på ét sted, og *apostlenes erindringer* eller profeternes skrivelser læses, så længe tiden tillader **s. 186**

The Ante-Nicene fathers 1

Ny Testamentes Kanon

Irenæus (120-202 e.Kr.)

Jeg skal føre **beviser fra skrifterne**, så jeg ikke komme bagud med noget af det du har indskærpet, ja, endog udover hvad du forventer, så du fra mig modtager midlerne til at bekæmpe og besejre dem, der, uanset måde, planter usandhed. **s.414**

Vi har ikke lært planen for vores frelse, af andre end dem gennem hvem evangeliet er kommet ned til os, som de på et tidspunkt proklamere offentligt, og på et senere tidspunkt, ved Guds vilje, overleveret til os i skriften, for at være grundvolden og søjlen i vores tro **s.414**

The Ante-Nicene fathers 1

Ny Testamentes Kanon

Eusebius (260-340 e.Kr.)

De ægte: Matt, Mark, Luk, Joh, Apg, 14 Paulus breve: (Rom, 1&2 Kor, Gal, Ef, Fil, Kol, 1&2 Thess, 1&2 Tim, Tit, Filemon, Heb) 1Joh, 1Pet & Åb (22)

De omdiskuterede: Jak, Judas, 2Pet, 2&3 Joh

De uægte: *Paulus' Gerninger, Hyrden, Peters Aabenbaring, det Skrift, der er kendt under Barnabas' Navn, Apostlenes Lære, Hebræerevangeliet og "yderligere som sagt, hvis man synes, Johannes' Aabenbaring, som nogle, som jeg har sagt, forkaster, mens andre regner den blandt de anerkendte."*

De urimelige og ugudelige: *benyttes af Kætterne under Apostlenes Navne, som om de indeholdt Peters eller Thomas' eller Matthias' eller atter nogle andres Evangelier, eller Andreas' og Johannes' og de andre Apostles Gerninger. Ikke en af dem har nogen Mand blandt de Kirkelærere, der har siddet i uafbrudt Rækkefølge, fundet værdig til Omtale. Deres Maade at udtrykke sig paa afviger meget fra Apostlenes Stil. Meningen og Grundretningen i det, der siges af dem, afviger saa meget som muligt fra den sande Rettroenhed og viser tydelig, at det er Kætters Paafund.*

Ny Testamentes Kanon

Et skrift blev betragtet som kanonisk hvis:

- 1) Antikvitets-princippet:** Det skulle være skrevet af et førstehåndsvidne eller på vegne af et førstehåndsvidne
- 2) Katolicitets-princippet:** det skulle være brugt og anerkendt i hele storkirken
- 3) Ortodoksi-princippet:** det måtte ikke rumme en anden lære end De Hellige Skrifter.

Konklusion

Vi har grund til med kirkefædrene og Luther at betragte spørgsmålet om kanon som *principielt åbent*.

Men samtidig kan vi betragte dette spørgsmål som *reelt lukket*.

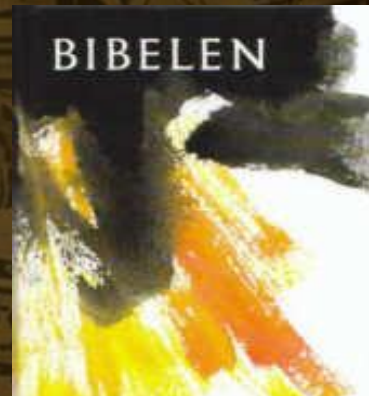
DEN GODE CIRKEL

Guds Ord

Joh 1:1-3

*Jesus viser os,
at Bibelen er
sand*

Guds Ord

Heb 5:12

*Bibelen viser os
hvem den sande
Jesus er*